

Darīsim KOPĀ!

№31

**CIK ĀTRI PAŠVALDĪBAS NAMU
PĀRVALDEI JĀATBILD
UZ JŪSU SŪDZĪBU?
LASIET 4.–5. lpp.**

**RĒĶINS PAR SILTUMU 2. lpp.
FEBRUĀRĪ: ŠAUSMAS!**

Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

MĀJOKĻA JAUTĀJUMI,

KAS SKAR MŪS VISUS!

**KAS JĀDARA, LAI SAŅEMTU
KOMUNĀLO MAKSĀJUMU
PĀRRĒĶINU?**

**KAS DRĪKST LASĪT
MĀJAS GRĀMATU?**

**VAI IESPĒJAMS
IZLIKT KAIMIŅU –
MIERA TRAUCĒTĀJU?**

**KĀ UN PAR KĀDIEM LĪDZEKĻIEM
VEIC AVĀRIJAS REMONTU?**

**ESMU DZĪVOKĻA ĪPAŠNIEKS.
KĀPĒC MAN JĀMAKSĀ NODOKLIS?**

6.–9. lpp.

RĒĶINI PAR SILTUMU , FEBRUĀRĪ: CILVĒKI IR ŠOKĀ

**Kāpēc esam saņēmuši tādas kvītis?
Kā pārbaudīt siltumenerģijas patēriņu mājā?
Vai iespējams atslēgties no dārgā siltuma?**

Liene VARGA

Siltumenerģijas ražotāji nav iepriecinājuši iedzīvotājus ar marta rēķiniem. Izrādās, ka par februārī patērēto siltumu mums jāmaksā par 14–18% vairāk nekā janvārī. Cilvēki ir pārsteigti un neapmierināti.

Vai nemānās ar laiku?

Pagājušajā nedēļā uzņēmums *Rīgas siltums* paziņoja, ka februārī par siltumu mums nāksies maksāt vidēji par 16% vairāk nekā janvārī, maksājumu pieaugumu pamatojot ar to, ka gaisa vidējā temperatūra galvaspilsētā februārī pazeminājusies par -5,3 grādiem.

– Kādas šausmas! – zvanija Marija no Bolderājas. – Kur *Rīgas siltums* rauj tādus skaitļus? Esmu pensionāre, februārī uzmanīgi sekoju laika apstākļiem. Pēc maniem novērojumiem, pagājušais mēnesis bija siltāks un saulaināks nekā janvāris. Bet rēķinu saņēmu astronomisku – 1,20 latu par dzīvojamās platības vienu kvadrātmetru apšildi.

Marija ir pārliecināta, ka siltuma ražotājs mānās ar laika apstākļiem. Bet mēs, sazinājušies ar Valsts hidrometeoroloģijas pārvaldi, noskaidrojām, ka februārī galvaspilsētā temperatūra tiešām ir bijusi zemāka nekā janvārī.

– Janvārī vidējā temperatūra bija -2,3 grādi, bet stiprā sala dēļ, kas valdīja mēneša sākumā, februārī vidējā temperatūra noslīdēja līdz -7,6 grādiem, – pavēstīja meteoroloģijas centrā.

Iznāk, ka katrs grāds, par ko kritas temperatūra, rēķinu par siltumu palielina par 3%.

Kā pārbaudīt mājas tarifu?

Arī Kauguru iedzīvotāji ir uztraukušies, kā varēs samaksāt rēķinus.

– Katru zimu mēs no namu pārvaldes saņemam pārsteidzoši lielus rēķinus – tuvu pie diviem latiem par vienu kvadrātmetra apkuri, – cilvēki sūkstās.

Nesen Latvijā tika veikts pētījums *Karstie rēķini*, kura gaitā dzīvokļu īpašniekus aicināja ziņot par saņemtajiem apkures rēķiniem. Jūrmalnieki ir pārliecināti:

– Ja mēs būtu piedalījušies šajā pētījumā, noteikti būtu iekļuvuši „visdārgāko” māju Top 10! Rodas pat aizdomas, vai tik pārvaldnieks mūs nemāna un nepieraksta lieku siltumu.

Saskaņā ar likumu dzīvokļu īpašnieki viegli var pārbaudīt, vai pārvaldnieks izraksta pareizus rēķinus par siltumu. Viņiem ir tiesības prasīt, lai namu pārvalde parāda mājas pagrabā uzstādītā kopējā siltumenerģijas skaitītāja rādījumus (ideālā variantā šie rādījumi pārvaldnieka pārstāvim būtu jānolasa mājas pilnvarnieka klātbūtnē). Vēl arī jāuzzina, cik daudz siltumenerģijas no kopējā apjoma patērēts tieši apkurei, cik ūdens uzsildīšanai.

**Ēku un būvju īpašniekiem
ir tiesības izvēlēties izdevīgāko
siltumapgādes veidu.
Enerģētikas likums, 50. pants**

Turpinājums 10. lpp. →

www.novaplus.lv
JUMTI
Remonts • Maiņa
Industriālais alpinisms
Dūmvadi no nerūsējoša tērauda
Izgatavošana • Montāža
Mob.: 292 51 292
278 31 780
www.novaplus.lv

AKCIJA! līdz 30.03
LOGI
• 6 kameru profils • Avanss 10%
• Izgatavošanas termiņš – 5 dienas
1440 2120 1420
1440
140 Ls 105 Ls
Cenā ietilpst: piegāde, uzstādīšana, ārējā un iekšējā palodze
Visa veida logu un durvju remonts
MPS PLUS 67381069, 29130053
Ganību dambis 23a
mpsplus@inbox.lv

VESELĪBAS CENTRĀ
Rīga,
Lāčplēša iela 24,
korp. B
IZNOMĀ TELPAS
+ PRIVĀTPRAKSEI
+ MEDICĪNAS IESTĀDEI
Tālrunis:
29720081

Rīss & Rīss
veikals-noliktava
MĒBELES PAR PIEEJAMĀM CENĀM
✓ sekcijas
✓ skapji
✓ guļamistabas
✓ virtuves
✓ divāni (no Ls 90)
Rīga, Pļavnieki
Katlakalna 13
tirdzniecības centrs **EKSI**
5. ieeja no rampas
www.rariss.lv tlr.: 67109076
STRĀDĀJAM BEZ BRĪVDIENĀM

SIA "Astats" piedāvā datorprogrammu
"NAMU APSAIMNIEKOŠANA"
Programma atļauj aprēķināt un izrakstīt dzīvokļu apkalpošanas rēķinus un veikt norēķinu uzskaiti, kā arī veikt grāmatvedības uzskaiti
Cena – 160 lat!
www.astats.lv
Tāl. 67574034, 29269225

DURVIS
Metāla
Iekšdurvis
Ugunsdrošas
LOGI
Koka
Plastikāta
JAUNUMS!!!
SILTUMNĪCAS
no polikarbonāta
Atlaides: durvīm 15%, logiem 37%
t. 27099962, 67271115 baltijasdurvis.lv

VANNA VANNĀ
TIKAI 2 STUNDĀS!
piegāde, uzstādīšana,
5 gadi garantija
RAŽOTS LATVIJĀ
10 GADU PIEREDZE
67243324, 26310088
www.vannavanna.lv

Ar "Būvniecības ABC" Klienta karti
Vienmēr lētāk!
Būvniecības ABC
KLIENTA KARTE
"Būvniecības ABC" Ielveikali
Rīgā, Pērnavas ielā 27/29, t. 67313322, Mūkusalas ielā 93, t. 67804660
Darba laiki: darba dienās 8.30 – 19.30,
sestdienās 9.00 – 17.00, svētdienās 9.00 – 15.00
www.buvniecibas-abc.lv

SALASPILS NAV NOSALUSI!

Bet iedzīvotāji vēl nezina visu patiesību par vecajam pārvaldniekam samaksātās naudas likteni

O. BLUĶIS

Pagājušā gada beigās Salaspilī bija radusies sarežģīta situācija. Uzņēmums Salaspils siltums paziņoja, ka atstās bez siltuma namu pārvaldes Enerģētiks 33 apsaimniekotās daudzstāvu mājas. Uzņēmums rēķināja, ka iedzīvotāji ir lielu summu parādā par siltumu, savukārt iedzīvotāji apgalvoja, ka lielāko daļu rēķinu ir samaksājuši savlaicīgi, bet nauda iestrēgusi namu pārvaldē.

Par laimi Salaspils iedzīvotāji nepalika bez apkures, arī bez ūdens nosēdēja tikai neilgu laiku. Nelaime saliedēja dzīvokļu īpašniekus, daudzas mājas nolēma steidzami mainīt pārvaldnieku.

– Vecā namu pārvalde Enerģētiks 33 palaida mūs vaļā bez garām runām, – stāsta Tatjana, mājas aktiviste no Skolas ielas 12. – Bet tas notika, tikai pateicoties mūsu dzīvokļu īpašnieku biedrībai. Mājā atradās iniciatīvas grupa, kas organizēja aptauju par pārvaldnieka nomaiņu.

Māja izskatīja divu pārvaldnieku piedāvājumus un izvēlējās uzņēmumu, kas piedāvāja izdevīgākos nosacījumus.

– Tagad mēs par apsaimniekošanu maksājam 25 santīmus par dzīvojamās platības kvadrātmetru, no kuriem 5,2 santīmi nonāk mājas remonta fondā, – pastāstīja Tatjana. – Vai ir kādas pārmaiņas uz labo pusi? Mums neatslēdza ne ūdeni, ne siltumu, un iedzīvotāju samaksātā nauda tagad akurāti tiek nodota pakalpojumu sniedzējiem. Tā pati par sevi jau ir laba ziņa.

Enerģētiku ielas 7. nama iemītnieki uzskata, ka cīņa ar iepriekšējo pārvaldnieku vēl nav beigusies.

– Mums arī draudēja atslēgt apkuri, – stāsta mājas pārstāvis Aleksandrs, – tāpēc nācās saņemties un pašam braukt pie pakalpojumu sniedzēja uz sārūnām. Steidzami izraudzījusi jaunu pārvaldnieku, mēs noslēdzām ar Salaspils siltumu trīspusēju līgumu par parāda nomaksu. Paldies uzņēmumam, ka izrādīja mums pretimnākšanu, un arī pilsētas domei paldies.

Lai atkal neiekultos nepatīkšanās, māja jauno pārvaldnieku izraudzījās apdomīgi. Aleksandrs pretendentiem pavēstīja, ka iedzīvotāji vēlas izvērtēt viņu piedāvājumu un sarīkot konkursu. Pietieicās trīs Salaspils uzņēmumi. Labāko noteica pēc piedāvātās cenas un reputācijas.

– Mums palicis daudz neatrisinātu jautājumu, – saka Aleksandrs. – Pēc mūsu rīcībā esošās in-

formācijas, laikā, kad sadarbojamies ar iepriekšējo namu pārvaldi, no mūsu kontiem pazudusi nauda. Cik? Tas noskaidrosies, parakstot mājas nodošanas un pieņemšanas aktu. Ja vajadzēs, mēs pasūtīsim neatkarīgu auditu, bet savu naudu noteikti atgūsim.

Aleksandrs uzskata, ka apkures atslēgšanas draudi mājai radās tāpēc, ka laikus visu vajadzīgo līdz galam neizdarīja ne namu pārvaldes, ne siltuma piegādātāja atbildīgie darbinieki. Viņiem vajadzēja raudzīties, lai mājas parāds nekļūtu kritisks, un laikus īstenot pasākumus.

Arī mājai Celtnieku ielā 2 rudenī draudēja gan ūdens, gan siltuma atslēgšana.

– Pie mums joprojām valda haoss, – stāsta Nadežda. – Namu pārvalde Enerģētiks 33 nevēlas laist mūs pie jaunā pārvaldnieka. Tā nu tagad saņemam pa diviem dzīvokļa rēķiniem. Mūsu pensionāri ir šokā un neko nesaprot.

Iepriekšējais pārvaldnieks, kura profesionālismu iedzīvotāji apšaubīja, draud mājai ar tiesu par parādiem. Bet pat šai smagajai situācijai ir savi plusi: dzīvokļu īpašnieki satuvinājušies, atbalsta cits citu un palīdz kaimiņiem neļauties provokācijām.

– Pie vecā pārvaldnieka palikusi liela mūsu uzkrājumu summa, – problēmu apraksta Nadežda, – un mēs nezinām, kā to dabūt atpakaļ. Tāpat arī, pēc mūsu aprēķiniem, nezināmā virzienā aizplūduši nauda, ko esam samaksājuši par pakalpojumiem. Pazudusi summa līdzinās visas mājas divu mēnešu maksājumiem, un tas nav maz. Kas būs tālāk, to mēs nezinām.

Visas šīs mājas tagad pārvalda uzņēmums Rīgas namu apsaimniekotājs. Tā pārstāvis Igors Trubko paskaidroja, ko vajadzētu darīt iedzīvotājiem, kuri par dzīvokli saņem divus rēķinus:

– Tas nav pirmais gadījums mūsu praksē, kad vecais pārvaldnieks nerēķinās ar iedzīvotāju lēmumu pāriet cita uzņēmuma aprūpē. Mēs aicinām savus

klientus būt pacietīgiem. Ja Enerģētiks 33 tiešām iesniegs tiesā prasību pret kādu no iedzīvotājiem par iedomātu parādu, mēs nodrošināsim šim cilvēkam pilnu juridisko palīdzību un, esmu pārliecināts, prāvā uzvarēsim. Tas attiecas uz visiem maksājumiem pēc 2012. gada 1. janvāra.

– Cilvēki ir nobažījušies, ka daļa no iepriekšējam pārvaldniekam samaksātās naudas ir pazudusi.

– To mēs uzzināsim apkures sezonas beigās. Patlaban salīdzinām savus datus ar pakalpojumu sniedzēju datiem. Aprīlī nosūtīsim Enerģētikum 33 oficiālu pieprasījumu nodot mums māju uzkrājumus un sniegt informāciju par parādiem. Ja vecās namu pārvaldes vadība to nedarīs, sūdzēsies tiesā.

– Mājas Celtnieku ielā 2 iemītniekiem pašvaldībā esot teikts, ka daļa viņu naudas nav nonākusi līdz siltuma piegādātājam un cilvēkiem nāksoties atkārtoti maksāt par daļu iepriekš saņemtā siltuma. Vai tā ir?

– Nē! Nevienam nevar prasīt no cilvēkiem atkārtotu samaksu. Mums ir vienošanās ar Salaspils siltumu par šīs problēmas risināšanu. Piemēram, pēc papīriem pārvaldnieks par mājai piegādāto siltumu nav samaksājis 20 000 latu, bet faktiski iedzīvotāju parāds ir tikai 6000 latu. Dzīvokļu īpašniekiem vajadzēs samaksāt tikai savu patieso parādu. Bet par to, kā atgūt naudu, ko iedzīvotāji samaksājuši iepriekšējai namu pārvaldei, gādās Salaspils siltums.

– Salaspils mājām draudēja ūdens un siltuma atslēgšana, jo esot iekrājies liels parāds. Kāda tagad ir iedzīvotāju maksāšanas disciplīna?

– Kaut gan Enerģētiks 33 turpina dažām mājām sūtīt savas kvītis, iedzīvotāji samaksā 80–90% mūsu rēķinu. Tas ir ļoti labi, lai gan pārējās mūsu apsaimniekotajās mājās dzīvokļu īpašnieki sedz 98% maksājumu. Bet mēs paši pilnībā samaksājam pakalpojumu sniedzēju izrakstītos rēķinus. Šomēnes tikai Salaspils siltumam vien samaksājām 111,5 tūkstošus latu.

– Iedzīvotājiem ir daudz jautājumu gan jums, gan Salaspils siltumam...

– Tas ir labi! Pēc apkures sezonas beigām mēs kopā ar siltuma piegādātāju sarīkosim dzīvokļu īpašnieku kopsapulci, kurā pastāstīsim par pārbaudes rezultātiem, māju reālajiem parādiem un uzkrājumiem, sniegsim pārskatu par veikto darbu. **K**

SKAITĻI

Februārī Latvijas iedzīvotāji visbiežāk interesējās par dzīvokļu iegādi Rīgas pilsētas Purvciema mikrorajonā.

Šis rajons iemantojis popularitāti ar to, ka atrodas tuvu centram, bet cenas te ir ievērojami zemākas nekā citos līdzīgos mikrorajonos. Pircējus visvairāk interesē divu un triju istabu dzīvokļi, par kuriem viņi ir gatavi maksāt līdz 40 tūkstošiem eiro. Pēc speciālistu aprēķiniem, kvadrātmetra cena sērijveida mājās februārī pieauga par 0,8% (līdz 605 eiro). Tā stāsta kompānijas Balsts vadītājs Aigars Zariņš.

Februārī palielinājās arī interese par privātmājām. Topā ir nelieli un ekonomiski mājokļi līdz 150 tūkstošu eiro vērtībā.

Pēc Rīgas enerģētikas aģentūras informācijas, divu tūkstošu daudzdzīvokļu māju nosiltināšana Rīgā ļautu ietaupīt 260 tūkstošus megavatstundu siltumenerģijas gadā.

Šobrīd Rīgā renovācija būtu vajadzīga sešiem tūkstošiem ēku ar 12 miljonu kvadrātmetru lielu kopējo platību, tai skaitā aptuveni pieciem tūkstošiem privatizēto pašvaldības ēku.

Siltumenerģijas vidējais patēriņš Rīgā ir 213 kilovatstundu uz kvadrātmetru gadā un svārstās no 180–190 kilovatstundām centrā līdz 230–240 guļamrajonos.

Latvijas Namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociācijas vadītājs Ģirts Beikmanis teic, ka renovāciju un finansējuma piesaisti kavē dzīvokļu īpašnieku parādi. Īpašu problēmu rada dzīvokļi ar hipotekārajiem parādiem, kuru īpašnieki nemaksā par komunālajiem pakalpojumiem.

Marta vidū rīdnieku parāds par apkuri bija 10 miljoni latu. Tie ir 19% no kopējās maksas par šogad uzņēmuma Rīgas siltums piegādāto siltumenerģiju.

– 2011./2012. gada apkures sezona, konkrēti periods no oktobra līdz februārim ir bijis par 2,1 grādu siltāks nekā tas pats laika posms iepriekšējā apkures sezonā. Sakarā ar to siltumenerģijas patēriņš samazinājies par 11%, – pastāstīja AS Rīgas siltums informācijas nodaļas vadītāja Jana Roze. – Savukārt siltumenerģijas vienas megavatstundas cena šosezon ir par tiem pašiem 11% augstāka salīdzinājumā ar iepriekšējo sezonu, kam iemesls ir gāzes cenas kāpums.

Kā sekas tam skaitļi apkures rēķinos no oktobra līdz februārim no iepriekšējās sezonas skaitļiem atšķiras tikai par 0,1%. **K**

KUR VAR DABŪT AVĪZI?

■ Rīgas namu apsaimniekotājs

Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos:

- Avots
- Centrs
- Daugava
- Jugla
- Krasts

- Kurzeme
- Kengarags
- Mežciems

- Pļavnieki
- Purvciems
- Valdemārs
- Vecmīlgrāvis

Kā arī:

- Rīgas apsaimniekotāju

asociācija, Lāčplēša ielā 24 – 408, Rīgā

- Bijušā Rīgas Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcijā
- SIA „Sagdiana”, mēbeles veikals, Kronu ielā 23b, Rīga
- Filiāļu tīkls „SPECS”, SIA „Akvedukts”

■ Veikalos „Mežam un Dārzam”:

- Kalnciema ielā 17a, Rīga
- Brīvības gatve 350a, Rīga
- Lielveikalos „Būvniecības ABC”:
- Pērnavas ielā 27/29, Rīgā
- Mūkusalas ielā 93, Rīgā

Pēc nākamā «Darīsim kopā!» numura jautāriet 19. aprīlī

Avīze «Darīsim kopā!»

Izdevējs:
SIA «EGO projekts»
Reģistrācijas
numurs: 000703294

**Darīsim
KOPĀ!**

Telefons: 20042031
Reklāmas nodaļa: 28681192
http://www.kopaa.lv
E-pasts: info@kopaa.lv
Rīga, Lāčplēša ielā 24, LV-1011
Iznāk sadarbībā ar Rīgas
Apsaimniekotāju Asociāciju
Iespiests: SIA «Poligrāfijas grupa
Mūkusalā»

Tirāža: 20 000

GRIBAM VISU ZINĀT!

Iedzīvotājiem bija sagādāta iespēja tikties ar SIA Rīgas namu pārvaldnieks vadību aci pret aci

Ilona MILERE

Pagājušajā nedēļā notika pirmā lielā SIA Rīgas namu pārvaldnieks valdes priekšsēdētāja Ervina Straupes tikšanās ar iedzīvotājiem. Dzīvokļu īpašnieki un māju vecākie varēja pašvaldības namu pārvaldes vadītājam paust savas problēmas un uzdot aktuālus jautājumus.

„Es pārstāvu māju Lubānas ielā 43, korpuss 4. Pagājušajā gadā no zemes īpašniekiem saņēmām lielus rēķinus par mājai piesaistītā zemes gabala nomu. Teikšu atklāti: tas bija spēriens, kas lika iedzīvotājiem pievērsties mājas lietām.

Mūsu māja būvēta 1958. gadā, tajā ir vienas kāpnes, astoņi dzīvokļi. Divdesmit gados esam samaksājuši namu pārvaldei vismaz 20 tūkstošus latu, bet neesam pieredzējuši nekādu plānveida remonta darbus.

Pagājušajā gadā nolēmām izskatīt Rīgas namu pārvaldnieka piedāvāto tami un sarēķinājām, ka tikai tehniskās apkopes pozīcijā vien pārmaksājam namu pārvaldei 300–400 latu gadā. Savus labojumus tāmē nepaspējam izdarīt, tāpēc maksājam atbilstoši namu pārvaldes noteiktajiem tarifiem. Vēlamies ieteikt, lūk, ko: uzticiet atbildību par mūsu mājām konkrētiem namu pārvaldes darbiniekiem, kuri personiski zinātu visu par māju tehnisko stāvokli, varētu aprunāties ar iedzīvotājiem un saskaņot tāmē. Ļoti lūdzam nestrādāt ar klientiem formāli!”

– Labs ierosinājums, uz kuru varu atbildēt ļoti īsi. Nupat mēs beidzām jauno speciālistu atlasīto namziņa amatam. Katram tādām darbiniekam būs uzticētas 80–100 mājas. Šiem cilvēkiem, kā jau jūs iesakāt, būs pilnībā jāatbild par uzticētajiem objektiem, jāzina visas to problēmas un jāprot iedzīvotājiem izskaidrot ikvienu apsaimniekošanas tāmē pozīciju.

„Mēs esam Biežiņa ielas 7. nama iedzīvotāji. Pēdējo triju gadu laikā mūsu māju ļoti bieži apmeklējuši avārijas brigāde, turklāt izsaukumi parasti ir bijuši tikai sestdienās un svētdienās. Situācija reizēm ir vienkārši smieklīga: piektdienā elektrīkis veic mājā plānotos darbus, bet jau svētdienā viņš ierodas pēc avārijas izsaukuma, kas maksā 52 latus.

Ir vēl viena pretenzija. Likumā skaidri pateikts: ja mājā notikusi avārija, pārvaldniekam desmit darba

dienu laikā jāinformē iedzīvotāji par veiktajiem darbiem un to izmaksām, tikai pēc tam viņš var izrakstīt rēķinu par remontu. Mēs ne reizi neesam saņēmuši no namu pārvaldes tādu pārskatu, tāpēc uzskatām, ka nauda avārijas remontam mājai norakstīta nelikumīgi. Lūdzam atdot mūsu naudu! Pretējā gadījumā gatavosim dokumentus iesniegšanai tiesā.

Šogad namu pārvalde tāmē ieplānojis noteiktu summu avārijas izsaukumiem. Pēdējos trīs gadus mūsu māju avāriju likvidētajiem ir maksājuši aptuveni 500 latu gadā, bet tagad, saņēmuši tami, mēs kļuvām gluži mēmi: namu pārvalde šādiem izsaukumiem jau paredzējusi 1500 latu. Kas notiek?”

– Jums ir pilnīga taisnība: namu pārvaldei desmit dienu laikā jāinformē iedzīvotāji par veiktajiem avārijas darbiem. Ja tas netiek darīts, tas ir likuma pārkāpums, – teic Ervins Straupe. – Runājot par avārijas izsaukumu izmaksām, varu teikt, ka vecās namu pārvaldes ar šiem izdevumiem rikošanās dažādi. Vienas aprēķināja savu avārijas brigāžu uzturēšanas izmaksas un dalīja tās ar visu apsaimniekošanā esošo māju dzīvojamās platības kvadrātmetriem. Tādējādi iedzīvotāji dabūja visam iecirknim izlīdzinātu maksājumu.

Citas namu pārvaldes izrakstīja mājai rēķinu par faktisko avārijas brigādes izbraukumu. Iedzīvotāji ar šo sistēmu nebija mierā. Viens izsaukums varēja maksāt 40–50 latu. Bet ja nu šādu izsaukumu gadā bija 15–20?

Tāpēc 2012. gada tāmē izvēlējāmies izlīdzināto maksājumu, kas ir atkarīgs no mājas kopējās platības. Ko tas dod? Ieguvējas ir mājas, kurām bieži nepieciešams avārijas remonts, jo tās maksā tikpat, cik mājas, kuras avārijas brigādi izsauc divas trīs reizes gadā.

Bet mājām, kuras nevēlas maksāt „kopējā katlā”, mēs piedāvājam citu variantu. Ja dzīvokļu īpašnieku kopšpulce ir gatava pieņemt lēmumu, ka par avārijas dienesta darbu māja maksā pēc faktiski paveiktā, namu pārvalde avārijas darbu pozīciju tāmē svītros. Bet tad jāreķinās ar risku, ka faktiskā maksa par avārijas likvidēša-

nu var izrādīties lielāka par izlīdzināto maksājumu.

Jūsu māja lūdz kompensēt maksu par avārijas remontdarbiem, kas veikti, pārkāpjot likumu. Informēju, ka mūsu namu pārvalde teju pieņems darbā piecus augstas kvalifikācijas būvzinātniekus. Jaunajiem darbiniekiem būs sarežģīts uzdevums – divu gadu laikā apsekot visas 4000 Rīgas namu pārvaldnieka aprūpē esošās mājas.

Tehniskā apsekošana tiks veikta atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem. Inženieriem vajadzēs izpētīt katru māju, sākot no jumta un beidzot ar pagrabu, un uzrakstīt slēdzienu par tās stāvokli. Viņi pārbaudīs arī iepriekšējo namu pārvalžu veiktos darbus – vai tie atbilst dokumentiem un vai vispār ir veikti.

Varu apsolīt: ja konstatēsim, ka nauda mājai norakstīta bez pamata, mēs veiksīm pārrēķinu un atdosim iedzīvotājiem viņu uzkrājumus. Bet tas nenotiks uzreiz, tas tiks izdarīts divu gadu laikā.

Vispirms tehniskā apsekošana tiks veikta mājām, kurām parāds ir mazāks par 5000 latiem vai arī ir uzkrājumi, tad ēkām, kuru īpašnieki visbiežāk sūdzas par tehniskām problēmām, pēc tam visām pārējām.

„Mūsu mājā Vilpa ielā 6 izveidota dzīvokļu īpašnieku biedrība. Daudzdzīvokļu mājai pierakstīti 3000 kvadrātmētru zemes, bez tam sētniekam liek uzskatīt vēl 1500 kvadrātmētru lielu privātās zemes gabalu. Mēs nevaram dabūt ne zemes plānu, ne ziņas par tās īpašniekiem. Mājas grāmatu namu pārvaldes iecirknī arī mums nerāda!”

– Ministru kabineta noteikumi tiešām uzliek pārvaldniekam par pienākumu katrai mājai iekārtot atsevišķu mājas grāmatu. Šajās grāmatās jābūt visiem dokumentiem par mājai piesaistītā zemesgabala īpašniekiem, tāpat arī līgumiem un tāmēm. Saskaņā ar noteikumiem iedzīvotāji var bez šķēršļiem iepazīties ar šiem papīriem kaut šodien, – apstiprina Ervins Straupe.

– Bet patiesība ir tāda, ka mājas grāmatas mēs varēsim sakārtot tikai līdz 2014. gadam. Mūsu aprūpē ir vairāk nekā 4300 Rīgas namu. Dokumentācija, ko saņēmām no vecajām namu pārvaldēm, ir ļoti dažādā stāvoklī. Ir mājas, kurām visi dokumenti noformēti, bet ir arī tādas, kur kārtības ieviešana dokumentos vēl prasīs lielas pūles.

Mājas grāmatu radīšana ir tieši saistīta ar mūsu jauno speciālistu – būvzinātnieku darbu. Pabeigusi māju apsekošanu, viņi grāmatas papildīs ar pareiziem dokumentiem par objektu tehnisko stāvokli. Lai gan Rīgā būs arī mājas, kur process beigsies ātrāk, pilnībā mājas grāmatu noformēšanu mēs pabeigsim 2014. gadā.

„Kāpēc namu pārvalde šogad rēķinus par mājai piesaistītās zemes nomu mums sūta nevis katru mēnesi, bet gan reizi ceturksnī?”

– Šāda situācija nav radusies nekad. Līdz pagājušā gada beigām noma maksā bija iekļauta kopējā dzīvokļa rēķinā. Bet mēs redzam, ka šis maksājums ir viens no problemātiskākajiem, īpaši jau ziemas sezonā. Tāpēc nolēmām to nodalīt atsevišķā rēķinā, lai – teikšu atklāti! – tie klienti, kas nevar samaksāt par zemi, turpinātu mierīgi maksāt par dzīvokli pēc atsevišķa rēķina, nekrājot soda procentus.

Ideāli būtu katru mēnesi nosūtīt iedzīvotājiem atsevišķu zemes noma rēķinu, bet atzišos godīgi: pagaidām mēs to tīri tehniski nevaram nodrošināt.

„Varu apsolīt: ja konstatēsim, ka nauda mājai norakstīta bez pamata, mēs veiksīm pārrēķinu un atdosim iedzīvotājiem viņu uzkrājumus. Bet tas nenotiks uzreiz, tas tiks izdarīts divu gadu laikā”.

„Dzīvoju Staiceles ielā 7. Pagājušajā gadā mums palielināja zemes nomas maksu. Bijām noraizējušies un lūdzām parādīt mums līgumu ar zemes īpašnieku. Izrādījās, ka pārvaldnieks mūsu vārdā parakstījis vienošanos pēc maksimālās likmes – 6% no zemesgabala kadastrālās vērtības gadā.

Pērnajā novembrī sasaucām 60 dzīvokļu īpašnieku kopsapulci. Protokolā tika ierakstīts: mājas iedzīvotāji pilnvaro pārvaldnieku panākt, lai nomas maksa tiktu samazināta līdz 3% gadā.

Saņēmu no namu pārvaldes atbildi, ka tas neesot iespējams. Kāpēc jūs pārslēdzāt līgumu ar iepriekšējiem nosacījumiem, ja dzīvokļu īpašnieku kopsapulce jums tādas pilnvaras nebija devusi?”

– Nelaime tāda, ka sapulce nebija pieņēmusi pilnīgu lēmumu. Tai vajadzēja pilnvarot namu pārvaldi sākt tiesāšanos gadījumā, ja neizdodas vienoties ar zemes īpašnieku.

Piedevām dzīvokļu īpašniekiem jāizlemj, kā rīkoties, ja lieta tiešām nonāk līdz tiesai. Tiesāšanās Latvijā norisinās ļoti lēni. Pieļausim, ka tā ievilksies līdz vidējam termiņam – pieciem gadiem. Šai laikā mēs naudu no iedzīvotājiem neiekasēsīm. Bet pēc pieciem gadiem tiesa var nolemt, ka zemes īpašnieka prasība saņemt maksu pēc 6% likmes ir pamatota. Tādā gadījumā cilvēkiem uzreiz vajadzēs samaksāt rēķinu par visu aizvadīto laika posmu, bet tā būtu milzu summa.

Protams, kopsapulcei ir tiesības pilnvarot pārvaldnieku vest sarunas par zemes nomas maksas samazināšanu. Bet savā protokolā dzīvokļu īpašniekiem jānorāda, ka ir gatavi uzņemties visas tiesiskās sekas un samaksāt pārvaldniekam ar mājas lēmuma izpildi saistītos tiesas izdevumus.

„Mūsu mājas īpašniekiem no Staiceles ielas 1 ir jautājums: cik ātrā laikā namu pārvaldei jādod atbilde uz klienta rakstisku iesniegumu? Un kas šīs atbildes sagatavo? Lieta tāda, ka 2011. gada 20. maijā mēs uzrakstījām jums vēstuli, pieprasot veikt sarunas ar mūsu mājai piesaistītās zemes īpašnieku par nomas maksas samazināšanu. Vai tad mums nevajadzēja saņemt kaut kādu atbildi?”

– Jums noteikti vajadzēja saņemt atbildi, un ļoti žēl, ka tā nav noticis. Aņņemamies atbildēt tuvākajās dienās. Saskaņā ar likumu namu pārvaldei jāsniedz iedzīvotājiem rakstiski paskaidrojumi 30 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas.

Informāciju atbildei sagatavo atbilstīgais iecirknis, atbildi raksta namu pārvaldes darbinieki.

P.S. SIA Rīgas namu pārvaldnieks administrācija apstiprināja gatavību tikšanās ar māju pārstāvjiem rīkot reizi mēnesī. Tiesa, šā pasākuma norises datumi un formāts vēl jāprecizē. **K**

IZSTĀDE MĀJA I – NEPALAID GARĀM!

Ilona MILLERE

No 15. līdz 18. martam izstāžu centrā Ķīpsalā notiek starptautiskā būvniecības industrijas izstāde **Māja I 2012**, kas ataino mūsdienu būvniecības, mājokļu renovācijas un apsaimniekošanas tendences. Apmeklējot to, iedzīvotāji var iegūt informāciju par 420 uzņēmumu produkciju un pakalpojumiem, bet speciālisti piedalīties Latvijas Namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju rīkotajā konferencē.

Šogad izstāde Māja I ir ievērojami plašāka nekā pērn, kad tajā piedalījās tikai 347 uzņēmumi. Paredzams, ka pasākumu apmeklēs vismaz 50 000 cilvēku.

Latvijas Būvzinieņu savienības valdes priekšsēdētājs **Mārtiņš Straume** uzskata: būvniecības izstādei jāpierāda, ka nozare atgūst kvalitāti, kas tika zaudēta pirms pieciem gadiem būvniecības buma laikā.

– Vajag atdzīvināt profesionālismu un pārorientēties uz kvalitatīviem vietējiem materiāliem, – saka Straume. – Viens no iemesliem, kas to kavē, ir nepieciešamība konkursos piedāvāt

vismazāko cenu. Lai uzvarētu iepirkuma konkursā, būvniekam jāpiedāvā tik zema cena, ka par tādu gluži vienkārši nav iespējams iegādāties augstas kvalitātes materiālus. Tos iepērk dienvidvalstīs par divreiz zemāku cenu, bet arī kvalitāte tiem ir divreiz zemāka.

Šis jautājums ir ļoti svarīgs šobrīd, kad daudzas mājas izšķiras par renovāciju. Ieguldot milzu naudu siltināšanā, iedzīvotāji vēlas kvalitātes un efektivitātes garantijas. Tāpēc izstādē aktīvi piedalīsies Ekonomikas ministrija un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, kas plāno infor-

mēt apmeklētājus par mājokļu kvalitatīvu renovāciju Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) aktivitātes ietvaros.

Sastapt pašus galvenos renovācijas speciālistus apmeklētāji varēs visas četras izstādes dienas. Meklējiet viņus stendā „Daudzdzīvokļu māju siltināšana”, kur energoauditori, projektētāji, būvuzraugi, būvmateriālu ražotāji un citi speciālisti interesentiem pastāstīs, kā nodrošināt kvalitatīvu renovācijas procesu.

Izstādes laikā notiks arī konference „Daudzdzīvokļu māju pārvaldīšana un renovācija Latvijā un pasaulē” (16. marts, sākums plkst. 10:30), kuras laikā māju apsaimniekotāji un citi interesenti varēs uzzināt par jaunumiem normatīvajos aktos būvniecības un mājokļu apsaimniekošanas jomā Latvijā, kā arī iepazīties ar citu valstu apsaimniekošanas pieredzi.

Pasākums organizēts sadarbībā ar Latvijas Namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociāciju un Latvijas Namu pārvaldnieku gildi. **K**

Konference „Daudzdzīvokļu māju pārvaldīšana un renovācija Latvijā un pasaulē”

Norises vieta: Ķīpsalas halle, konferenču zāle Nr. 1

Norises laiks: 16. marts, plkst. 10:30

Moderators: **Ģirts Beikmanis**

Darba valoda: latviešu un krievu

10:00–10:30	Pasākuma dalībnieku reģistrācija.
10:30–10:50	Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieka Gata Ābeles uzruna, Saeimas deputāta Viktora Valaiņa uzruna.
10:50–11:10	Namu pārvaldīšana un renovācija Latvijā (normatīvo aktu bāze). Ilze Oša , Ekonomikas ministrijas Būvniecības un mājokļu politikas departamenta vadītāja.
11:10–11:30	Māju zemā energoefektivitāte. Parādu pieaugums Latvijā. Aino Salmiņš , Latvijas Pašvaldību savienības padomnieks.
11:30–11:50	Maksājumu iekasēšana par pārvaldīšanu un komunālajiem pakalpojumiem Latvijā. Artis Rimma , Latvijas Namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociācijas valdes loceklis.
11:50–12:05	Daudzdzīvokļu namu pārvaldīšanas prakse Igaunijā. Juri Krontroms , Igaunijas pārvaldnieku asociācijas vadītājs.
12:05–12:20	Daudzdzīvokļu namu pārvaldīšanas prakse Lietuvā Vladze Prunskiene , Lietuvas namu pārvaldītāju asociācijas <i>Lietuvos butų ūkis</i> .
12:20–12:30	Daudzdzīvokļu namu pārvaldīšanas prakse Somijā. Marja-Lēna Sallinena , Somija.
12:30–12:45	Daudzdzīvokļu namu pārvaldīšanas prakse Krievijā. Oļegs Vitvinovs , Krievijas namu pārvaldīšanas uzņēmumu asociācijas izpilddirektora vietnieks.
12:45–13:15	Diskusijas un kopsavilkums.
13:15–14:30	Informatīvās nodarbības nozaru interešu grupās, tikšanās ar būvmateriālu ražotāju uzņēmumu pārstāvjiem.
14:30–18:00	Diskusijas ar speciālistiem stendā „Dzīvo siltāk!”

Kontaktpersonas:

Ģirts Beikmanis (29154340; cdzp@apollo.lv)

Baiba Pļaviņa (29419104; baiba.plavina@parvaldniekugilde.lv)

Aivars Janelisītis (26464083)

SIA „Ilguciems”
BŪVMATERIĀLU TIRDZNIECĪBA

Jau laikus padomā par savu mājokli!

Metālprofils T20. Metāldakstiņi.
Materiāls Zn, PVC, PE.
Produkcija no savas ražotnes.
Krāsu izvēle.

Tāpat pārdošanā ir uzkausējams bitumena materiāls, dažādu firmu ruberoids, keramzīts (frakcija 0-4, 4-8, 8-20 mm), plēves, OSB, un citi materiāli jumta segumam.

Bitumena dakstiņi.
Dažādas krāsas un veidi.

Katlakalna iela 11b, Pļavnieki. Tālr. 67149816, 26606067
(mazumtirdzniecība), 67149818, 29537715 (vairumtirdzniecība).
Darba laiks: darbdienās 8.30-18.00, sestdienās 9.00-16.00.

Šīs koka iekšdurvis ar dabīgā ozolkoka, dižskābaržas un venges finierējumu
Jums patiks!

Vairāk nekā 40
modeļu!

Pārdodam arī
nocenotas
durvis

Durvis var iefrēzēt enģes un slēdzeni. Veicam arī
iestiklošanu, piegādi un montāžu.

atlaide līdz 40%

MĀJOKĻA JAUTĀJUMI, KAS RĪKOTĀ

Atbildam mūsu lasītājiem ar izvilkiem no normatīvajiem aktiem: uzziniet, kādi likumi mūs aizsargā!

Marina MATROŅINA, speciāli laikrakstam „Darīsim kopā!”

Māju aktivisti nebeidz atkārtot: „Mums trūkst informācijas!” Tā ir taisnība, reizēm mēs par savām tiesībām zinām visai maz, strīdā ar kaimiņu, pārvaldnieku vai santehniķi apjūkam, jo nezinām, uz kādu likuma pantu vajadzētu atsaukties, lai pierādītu savu. Dažkārt mēs vispār dzīvojam vienās šaubās: vajag maksāt – nevajag, ir vērts sūdzēties – nav vērts. Un tas viss tikai tāpēc, ka mums trūkst informācijas.

Nesen pabijām Dzīvokļu īpašnieku savienības koordinācijas padomes rīkotā iedzīvotāju saietā. Dzirdējām sakarīgus jautājumus un speciālistu sakarīgas atbildes. Tikai vienas mājas iemītnieki neuzdeva jautājumus, toties ierosināja atvērt mājokļu īpašnieku skolu, ko varētu apmeklēt ikviens īpašnieks!

Dīvaini, ka tik vienkāršs risinājums līdz šim nevienam pat nav ienācis prātā! Bet tāda skola būtu izdevīga gan varas institūcijām, gan pilsētai, gan

namu pārvaldniekiem. Informēt iedzīvotājus nozīmē samazināt nepamatotu sūdzību skaitu un uzlabot mūsu māju stāvokļa kontroli.

Pagaidām neviens iedzīvotājiem nav devis atbildi – būs tāda skola vai ne (nodarbības tajā varētu rīkot sestdienās). Bet mēs nolēmām nevilcināties. Mēs apkopojām visbiežāk saņemtos un interesantākos lasītāju jautājumus un sniedzam atbildi uz tiem, precīzi citējot attiecīgos likumus.

Jums tas jāzina! **K**

VISA VARA – KOPSAPULCEI!

✉ „Tagad pastāvīgi runā un raksta, ka vara mājā pieder dzīvokļu īpašnieku kopsapulcei. Proti, ja vairāk nekā puse dzīvokļu īpašnieku balso par mājas remontu, siltināšanu vai apsaimniekošanas maksas palielināšanu, tad pārējiem jāpakļaujas šim lēmumam. Piedodiet, bet kādā likumā tas teikts?”

Jautājums: kāpēc mājas iemītniekiem jāpakļaujas kopsapulces lēmumiem?

Atbilde: Dzīvokļa īpašuma likums, 16. pants.

Dzīvokļu īpašnieku kopības lēmums ir saistošs ikvienam dzīvokļa īpašniekam, ja „par” balsojuši dzīvokļu īpašnieki, kas pārstāv vairāk nekā pusi no dzīvojamā mājā esošajiem dzīvokļu īpašniekiem (dažos šajā likumā paredzētos gadījumos lēmuma pieņemšanai vajadzīgas 75% un pat visu 100% dzīvokļu īpašnieku balsis, bet tas drīzāk ir izņēmums no likuma – red.). **K**

PAREIZI SAPULCĒTIES – ARĪ TO VAJAG PRAST

✉ „Nesen rīkojām kopsapulci, lai izlemtu, kā maksāt par zemes īpašniekam maksāt nevēlamies, un pilnvarojām pārvaldnieku vest attiecīgas sarunas. Bet tad piepeši uzzinājām, ka namu pārvalde mūsu lēmumu nav ņēmusi vērā, jo mēs esot nepareizi sasaukuši kopsapulci. Loti aizvainojoši!”

Jautājums: kā pareizi organizēt kopsapulci?

Atbilde: Dzīvokļa īpašuma likums, 19. un 20. pants.

1. Dzīvokļu īpašnieku kopsapulci sasauc pēc viena vai vairāku dzīvokļu īpašnieku vai pārvaldnieka iniciatīvas dzīvokļu īpašnieku kopības noteiktajā kārtībā.

2. Uz dzīvokļu īpašnieku kopsapulci ne vēlāk kā nedēļu pirms tās rakstveidā vai citā dzīvokļu īpašnieku kopības noteiktajā kārtībā uzaicināms katrs dzīvokļa īpašnieks. Uzaicinājumā norāda kopsapulces norises vietu, laiku un darba kārtību.

3. Dzīvokļu īpašnieku kopsapulce ir lemttiesīga, ja tajā piedalās dzīvokļu īpašnieki, kuri pārstāv vairāk nekā pusi no visiem dzīvokļu īpašniekiem. Ja uz kopsapulci neierodas noteiktais dzīvokļu īpašnieku skaits, kopsapulce uzskatāma par nenotikušu.

4. Dzīvokļu īpašnieki, kuri ieradušies uz kopsapulci, reģistrējas dalībnieku reģistrācijas sarakstā.

5. Dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē tiek ievēlēts kopsapulces vadītājs un protokolētājs.

6. Kārtību, kādā sasaukamas dzīvokļu īpašnieku kopsapulces un noformējami tajās pieņemtie lēmumi un protokoli, nosaka dzīvokļu īpašnieku kopība.

Taču dzīvokļu īpašnieku kopība lēmumu var arī pieņemt, nesasaucot dzīvokļu īpašnieku kopsapulci. Šāda lēmumu pieņemšanas kārtība aprakstīta Dzīvokļa īpašuma likuma 20. pantā.

1. Dzīvokļu īpašniekiem ir tiesības pieņemt lēmumus, nesasaucot dzīvokļu īpašnieku kopsapulci, – aptaujas veidā, ja vien dzīvokļu īpašnieku

kopība nav noteikusi, ka attiecīgais jautājums izlemjams tikai dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē.

2. Ja lēmums tiek pieņemts, nesasaucot dzīvokļu īpašnieku kopsapulci, – aptaujas veidā, pārvaldnieks vai cita dzīvokļu īpašnieku kopības noteikta persona katram dzīvokļa īpašniekam nosūta rakstveida lēmuma par izlemjamo jautājumu projektu un dokumentus, kas saistīti ar lēmuma pieņemšanu, kā arī norāda termiņu, kādā dzīvokļa īpašnieks var rakstveidā balsot „par” vai „pret” attiecīgā lēmuma pieņemšanu. Termiņš nedrīkst būt īsāks par divām nedēļām pēc lēmuma projekta nosūtīšanas. Ja dzīvokļa īpašnieks noteiktajā termiņā nav sniedzis rakstveida atbildi, uzskatāms, ka viņš balsojis pret lēmuma pieņemšanu.

3. Par balsošanas rezultātiem pārvaldnieks vai cita dzīvokļu īpašnieku kopības noteikta persona sagatavo balsošanas protokolu un piecu darba dienu laikā nosūta to visiem dzīvokļu īpašniekiem. Balsošanas protokolā norāda:

- 1) lēmuma projekta nosūtīšanas dienu un dzīvokļu īpašnieku balsošanai noteikto termiņu;
- 2) pieņemto lēmumu un ar to saistītās balsošanas rezultātus;
- 3) pēc dzīvokļu īpašnieku pieprasījuma – atšķirīgo viedokļu saturu;
- 4) citas būtiskas ziņas par balsojumu.

4. Ja kāds no dzīvokļu īpašniekiem to pieprasa, pārvaldnieks vai cita dzīvokļu īpašnieku kopības noteikta persona uzrāda pārējo dzīvokļu īpašnieku balsojuma rezultātus.

5. Kārtību, kādā dzīvokļu īpašnieku kopība pieņem lēmumus, nesasaucot dzīvokļu īpašnieku kopsapulci, aptaujas veidā, nosaka dzīvokļu īpašnieku kopība. **K**

KAS JĀDARA PĀRVALDĪNIEKAM?

✉ „Labdien! Esmu dzirdējis, ka kaut kur var izlasīt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas obligāto darbību sarakstu. Mums ir pretenzijas pret kooperatīvu – iedzīvotājiem šķiet, ka tas nepilda visus vajadzīgos darbus”.

Jautājums: kādas ir mājas pārvaldīšanas obligātās darbības?

Atbilde: Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums, 6. pants.

Obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības ir šādas:

1) dzīvojamās mājas uzturēšana (fiziska saglabāšana) atbilstoši normatīvo aktu prasībām:

- a) dzīvojamās mājas sanitārā apkope,
- b) apkures, aukstā ūdens un kanalizācijas nodrošināšana, kā arī sadzīves atkritumu izvešana,

c) dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts,

d) dzīvojamai mājai kā vides objektam izvirzīto prasību izpildes nodrošināšana,

e) dzīvojamās mājas energoefektivitātei izvirzīto minimālo prasību izpildes nodrošināšana;

2) pārvaldīšanas darba plānošana, organizēšana un pārraudzība, tajā skaitā:

- a) pārvaldīšanas darba plāna, tajā skaitā uzturēšanai nepieciešamo pasākumu plāna, sagatavošana,
- b) attiecīgā gada budžeta projekta sagatavošana,
- c) finanšu uzskaites organizēšana;

3) dzīvojamās mājas lietas vešana;

4) līguma par piesaistītā zemesgabala lietošanu slēgšana ar zemesgabala īpašnieku;

5) informācijas sniegšana valsts un pašvaldību institūcijām.

Citas pārvaldīšanas darbības tiek veiktas atbilstoši dzīvojamās mājas īpašnieka gribai un mērķiem. Pie tām pieder ar dzīvojamās mājas uzlabošanu un attīstīšanu un šim nolūkam nepieciešamo pasākumu ilgtermiņa plāna sagatavošanu saistītās darbības. **K**

T VAR KĻŪT AKTUĀLI ARĪ JUMS

„ESMU DZĪVOKĻA ĪPAŠNIEKS. KĀPĒC MAN JĀMAKSĀ NODOKĻIS?”

✉ „Nesaprotu vienu lietu: kad valsts mums atļāva privatizēt dzīvokļus, domājām, ka kļūsim neatkarīgi. Tagad mums liek dārgi maksāt par komunālajiem pakalpojumiem un vēl uzliek visādus nodokļus un nodevas. Kāpēc man jāmaksā nodoklis pašam par savu dzīvokli? Kāpēc no neatkarības nav ne miņas?”

Jautājums: kādi ir dzīvokļa īpašnieka pienākumi?

Atbilde: Dzīvokļa īpašuma likums, 10. pants.

Dzīvokļa īpašniekam ir pienākums:

- 1) piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā;
- 2) segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus;
- 3) norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana);
- 4) maksāt uz dzīvokļa īpašumu attiecinātos nodokļus;
- 5) maksāt nomas maksu par zemes lietošanu, ja dzīvojamā māja atrodas uz citai personai piederošas zemes;
- 6) saudzīgi izturēties pret kopīpašumā esošo daļu, ievērot tās lietošanas noteikumus, kā arī normatīvajos aktos noteiktās sanitārās, ugunsdrošības un citas prasības, lai neradītu aizskārumu citu cilvēku drošībai un veselībai, apkārtējās vides kvalitātei, un raudzīties, lai šos noteikumus un prasības ievērotu personas, kas iemītninātas viņa dzīvokļa īpašumā;
- 7) nodrošināt iespēju dzīvokļu īpašnieku kopības vai pārvaldnieka pilnvarotiem speciālistiem veikt dzīvokļa īpašumā darbības, kas nepieciešamas ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistītu komunikāciju, būvkonstrukciju un citu elementu ierīkošanai un normālai funkcionēšanai, kā arī nodrošināt iespēju apsekot atsevišķo īpašumu;
- 8) pildīt dzīvokļu īpašnieku kopības pieņemtos lēmumus. **K**

VAI JEBKURŠ VAR KĻŪT PAR PĀRVALDNIĒKU?

✉ „Kas notiek Latvijā! Mūsu māju pārvalda uzņēmums, ko vada bijušais autoremonta atslēdznieks. Vai tad mājokļu pārvaldīšanai nav vajadzīga speciāla izglītība? Ja ne, tad skaidrs, kāpēc šajā jomā ir tādās problēmas...”

Jautājums: kas var kļūt par pārvaldnieku?

Atbilde: Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums, 13. pants.

Persona ir tiesīga veikt pārvaldīšanas uzdevumu daudzdzīvokļu mājā, ja tā ieguvusi dzīvojamo māju pārvaldīšanai nepieciešamo profesionālo izglītību un vismaz ceturto profesionālās kvalifikācijas līmeni apliecinošu dokumentu.

Ja pārvaldnieks ir juridiskā persona, dzīvojamo māju pārvaldīšanai nepieciešamā profesionālā izglītība nepieciešama tam darbiniekam, kurš veic līgumā uzdoto pārvaldīšanas uzdevumu attiecīgajā mājā.

Ja daudzdzīvokļu mājas kopējā platība pārsniedz 1500 kvadrātmetrus, dzīvojamās mājas pārvaldīšanai nepieciešamo profesionālo izglītību un vismaz trešo profesionālās kvalifikācijas līmeni apliecinošs dokuments nepieciešams:

- 1) īpašniekam, kurš pats pārvalda sev piederošu dzīvojamo māju;
- 2) īpašniekam, kuru pilnvarojusi veikt pārvaldīšanas darbības citi dzīvojamās mājas īpašnieki uz Civillikumā noteiktajā kārtībā savstarpēji noslēgta līguma pamata;
- 3) īpašnieku veidotas dzīvojamās mājas pārvaldīšanas sabiedrības vai biedrības darbiniekam, kā arī pārvaldīšanas sabiedrības vai biedrības biedram, kurš veic attiecīgo pārvaldīšanas darbību un pats ir dzīvojamās mājas īpašnieks.

Profesionālo kvalifikāciju apliecinošs dokuments nav nepieciešams viendzīvokļa mājas pārvaldītājam, kā arī gadījumos, kad daudzdzīvokļu mājas kopējā platība ir mazāka par 1500 kvadrātmetriem un to pārvalda:

- 1) pats dzīvojamās mājas īpašnieks;
- 2) dzīvojamās mājas īpašnieks, kuru pilnvarojusi veikt pārvaldīšanas darbības citi dzīvojamās mājas īpašnieki uz Civillikumā noteiktajā kārtībā savstarpēji noslēgta līguma pamata;
- 3) dzīvojamās mājas īpašnieku veidota dzīvojamās mājas pārvaldīšanas sabiedrība vai biedrība. **K**

KOPIPAŠUMS – KAM TAS VAJADZĪGS?

✉ „Jūsu avīzē pastāvīgi lasu par mājas kopīpašumu. Kādas mulķības! Mans īpašums ir dzīvoklis un viss, kas tajā atrodas. Kāda man daļa par jumtu un pagrabu, kurus es nelietoju?”

Jautājums: kas ir kopīpašums?

Atbilde: Dzīvokļa īpašuma likums, 4. pants.

Kopīpašumā esošajā daļā ietilpst:

1) dzīvojamās mājas un tās ārtelpu (galeriju, balkonu, lodžiju, terašu) ārējās norobežojošās konstrukcijas (tai skaitā sienas, arhitektūras elementi, jumts, koplietošanas telpu logi un durvis, arī ārdurvis),

iekšējās slodzes nesošās konstrukcijas (tai skaitā nesošās sienas un kolonnas, kā arī atsevišķos īpašumos norobežojošās sienas),

starpstāvu pārsegumi (tai skaitā siltuma un skaņas izolācijas slāņi), koplietošanas telpas (tai skaitā bēniņi, kāpņu telpas, pagrabtelpas),

kā arī dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma (tai skaitā atsevišķā īpašuma robežās esošie sildelementi, ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām);

2) dzīvojamās mājas palīgēkas un būves, izņemot šā likuma 3. panta trešajā daļā minētās;

3) zemesgabals, uz kura atrodas attiecīgā dzīvojamā māja, ja tas nepieder citai personai. **K**

KĀ SAŅEMT PĀRSKATU?

✉ „Mūsu pārvaldnieks nesniedz mums pārskatu par saņemtajiem un iztērētajiem līdzekļiem. Vai tas ir pareizi?”

Jautājums: kādā veidā pārvaldniekam ir jāsniedz pārskats dzīvokļu īpašniekiem?

Atbilde: Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums, 15. pants.

Pārvaldnieka pienākums ir vismaz reizi gadā pārvaldīšanas līgumā noteiktajā kārtībā rakstveidā sniegt pārskatu dzīvojamās mājas īpašniekam par šajā likumā noteiktajiem pārvaldnieka veiktajiem pārvaldīšanas uzdevumiem, tajā skaitā pārskatu par pārvaldniekam nodoto finanšu līdzekļu un mantas izlietošanu. **K**

← Turpinājums no 6.-7. lpp.

APNIKUSI KOREKCIJA. KAM VARĒTU VISMAZ PASŪDZĒTIES?

✉ „Nav spēka ilgāk ciest ūdens patēriņa korekciju! Mūsu mājā tā svārstās no 30% līdz 57% atkarībā no mēneša. Kā noprotu, atteikties maksāt par pakalpojumu mēs nevaram. Bet vai varam vismaz panākt, lai pārvaldnieks sāk kaut ko darīt mūsu glābšanai no papildu maksājumiem?”

Jautājums: kam un kā sūdzēties par „lieko” ūdeni?

Atbilde: Ministru kabineta noteikumi Nr. 1013.

30. Ja ūdens patēriņa sadales aprēķinā trīs mēnešus pēc kārtas veidojas ūdens patēriņa starpība, kas lielāka par 20%, un ir saņemts attiecīgs dzīvokļa īpašnieka iesniegums, pārvaldnieks sešu mēnešu laikā noskaidro ūdens patēriņa starpības rašanās iemeslus, rakstiski informē dzīvokļu īpašniekus par nepieciešamajiem pasākumiem ūdens patēriņa starpības samazināšanai un kopā ar dzīvokļu īpašniekiem izvērtē iespēju tos īstenot. **K**

KĀ IZLIKT MIERA TRAUCĒTĀJU?

✉ „Mūsu kāpnēs dzīvo ļoti trokšņains kaimiņš: pie viņa pastāvīgi skan skaļa mūzika, viņš dzer kopā ar pudeles brāļiem un traucē mieru visai mājai. Sakiet, vai iespējams viņu izlikt no dzīvokļa, ja tas pieder viņam?”

Jautājums: vai iespējams izlikt miera traucētāju?

Atbilde: Dzīvokļa īpašuma likums, 14. pants.

Dzīvokļa īpašumu var atsavināt Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, vienlaikus izliekot dzīvokļa īpašnieku, viņa ģimenes locekļus un citas dzīvokļa īpašumā iemitinātās personas, ja dzīvokļa īpašnieks, viņa ģimenes loceklis vai cita dzīvokļa īpašumā iemitinātā persona pārkāpj normatīvo aktu prasības, kas attiecas ar dzīvokļa īpašuma izmantošanu, tai skaitā sanitārās un ugunsdrošības normas, un tādējādi rada aizskārumu citu cilvēku drošībai un veselībai, apkārtējās vides kvalitātei. **K**

KĀ IEGŪT INFORMĀCIJU PAR AVĀRIJAS REMONTU?

✉ „Mūsu mājā notika liela avārija. Pēc mēneša pārvaldnieks izrakstīja mums rēķinu par trim tūkstošiem latu, nepaskaidrojot, kādi darbi un par kādu maksu ir veikti. Mēs plānojam ar viņu tiesāties. Sakiet, vai likums ir mūsu pusē?”

Jautājums: kā tiek apmaksāts avārijas remonts?

Atbilde: Ministru kabineta noteikumi Nr. 1014.

22. Pēc avārijas situācijas novēršanas pārvaldniekam ir pienākums 10 darbdienu laikā rakstiski paziņot dzīvokļu īpašniekiem par avārijas situācijas novēršanai veiktajiem darbiem, kā arī šo darbu izmaksām.

23. Pārvaldniekam ir pienākums paziņot dzīvokļu īpašniekiem vai to pilnvarotai personai par kārtējo remontdarbu veikšanu dzīvojamā mājā un pieaicināt attiecīgo personu piedalīties veikto darbu pieņemšanā.

24. Ja ir ievēroti šo noteikumu 22. un 23. punktā minētie nosacījumi, pārvaldniekam ir tiesības pieprasīt dzīvokļu īpašniekiem segt par avārijas situācijas novēršanu iztērētos līdzekļus (papildus noteiktajai pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksai). **K**

IR VAI NAV AVĀRIJA?

✉ „Mums radās domstarpības ar pārvaldnieku. Mūsu dzīvoklī uz sienām parādījās pelējums. Lūdzām, lai namu pārvalde veic starppaneļu šuvju hermetizāciju, taču pārvaldnieks saka, ka šāds darbs plānā nav paredzēts, turklāt mājai nav naudas. Savukārt mēs uzskatām, ka tā ir avārijas situācija un pārvaldniekam nekavējoties jāreaģē neatkarīgi no tā, ir vai nav mājai uzkrājumi. Kam taisnība?”

Jautājums: kas ir avārijas remonts?

Atbilde: Ministru kabineta noteikumi Nr. 907.

17. Ārpuskārtas remontu veic, ja ir konstatēti šādi dzīvojamās mājas un tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju bojājumi:

- 17.1. jumta seguma caurtece;
- 17.2. ūdens notekcauruļu, piltuvju, likumu un to piestiprināšanas ierīču bojājumi;
- 17.3. zudusi fasādes arhitektonisko elementu vai ķieģeļu sasaiste ar sienu;
- 17.4. apmetuma vai karnīžu elementu noslāņošanās;
- 17.5. izsisti logu vai durvju stikli, norautas logu rāmju vērtnes;
- 17.6. durvju vērtņu un aizverošo ierīču nenoturība;
- 17.7. caurtecējumi grīdu pārsegumos sanitāro mezglu vietās grīdas hidroizolācijas bojājumu dēļ;
- 17.8. plaisas un bojājumi krāsnīs vai dūmvados, kas var izraisīt cilvēku saindēšanos ar dūmgāzēm un apdraudēt mājas ugunsdrošību;
- 17.9. plaisas un neblīvumi dūmkanālos un to sajūguma vietās ar krāsnīm;
- 17.10. bojājumi cauruļvados un to sajūgumos ar veidgabaliem, armatūru un ierīcēm;
- 17.11. dzīvojamās mājas elektroapgādes kabeļa bojājumi, kas var radīt elektroenerģijas piegādes pārtraukumus apgaismei vai radīt ierīču un inženierkomunikāciju darbības traucējumus;
- 17.12. apkures sistēmas bojājumi apkures sezonā;
- 17.13. gāzes apgādes sistēmas bojājumi;
- 17.14. pelējuma sēne un pelējumu veicinoši apstākļi;
- 17.15. citi šajā punktā neminēti bojājumi, ja to neatliekamu novēršanu paredz normatīvie akti vai ja tie rada būtisku apdraudējumu. **K**

GARĀM PALAISTA TĀME UN LIELĀKI MAKSĀJUMI

✉ „Pagājušajā gadā par apsaimniekošanu maksājām 35 santīmus par kvadrātmetru, šogad namu pārvaldes atsūtītajos rēķinos ierakstīti 45 santīmi. Jūs piekritīsiet, ka tas ir ievērojams maksas pieaugums. Mums paskaidrojiet, ka rudenī iedzīvotājiem izsniedza apsaimniekošanas tāmi 2012. gadam, kurā bija paredzēta tarifa maiņa. Tā kā mēs neesot reaģējuši uz piedāvājumu, tāme esot stājusies spēkā. Bet mums vispār nebija ne jausmas, ka varam iepazīties ar kaut kādu tāmi. Sakiet, kā mums nākamgad nenogulēt īsto brīdi?”

Jautājums: kur un kā namu pārvaldē var saņemt nākamā gada apsaimniekošanas tāmi?

Atbilde: Ministru kabineta noteikumi Nr. 1014.

10. Par aprēķināto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksu nākamajam kalendāra gadam dzīvojamās mājas pārvaldnieks rakstiski paziņo dzīvokļa īpašniekam ne vēlāk kā līdz attiecīgā gada 15. oktobrim, paziņojumā norādot laiku un vietu (piemēram, mājaslapa internetā, informatīvs stends), kur dzīvokļa īpašnieks var iepazīties ar tāmes kopsavilkumu (2. pielikums), kā arī dzīvojamajai mājai nepieciešamo remontdarbu apkopojumu nākamajiem periodiem (3. pielikums).

Pēc dzīvokļa īpašnieka lūguma tāmes kopsavilkumu un dzīvojamajai mājai nepieciešamo remontdarbu apkopojumu pārvaldnieks rakstiski nosūta attiecīgajam dzīvokļa īpašniekam.

Jautājums: ko darīt, ja pārvaldnieka tāme mūs neapmierina?

Atbilde: Ministru kabineta noteikumi Nr. 1014.

16. Ja dzīvokļu īpašnieki kopsapulcē noraida pārvaldnieka piedāvāto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksu, vienlaikus izlemjams jautājums par attiecīgās maksas noteikšanu visu šajos noteikumos noteikto pakalpojumu nodrošināšanai vai par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu.

17. Kopsapulces protokols iesniedzams pārvaldniekam piecu darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

18. Pārvaldniekam ir pienākums 10 darbdienu laikā sniegt dzīvokļu īpašniekiem rakstisku atbildi par iespējām nodrošināt pakalpojumus par maksu, kādu dzīvokļu īpašnieki apstiprinājuši kopsapulcē.

19. Ja pārvaldnieks nevar nodrošināt pakalpojumus par dzīvokļu īpašnieku apstiprināto maksu un sniedz attiecīgu finansiālu pamatojumu, dzīvokļu īpašnieki lemj par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu.

20. Ja dzīvokļu īpašnieki nav lēmuši par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu, no 1. janvāra vai cita pārvaldnieka noteikta termiņa stājas spēkā pārvaldnieka noteiktā pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksu nākamajam kalendāra gadam. **K**

MĀJAS GRĀMATA NAV JĀTUR SLEPENĪBĀ

✉ „Nav noslēpums, ka iedzīvotājiem ne vienmēr ļauj skatīt mājas dokumentus. Atmiņos, ka jūs avīzē bija publicēti Ministru kabineta noteikumi par mājas lietas vešanu un aktualizēšanu. Vai jūs nepateiktu, kā panākt, lai mums ļautu ieskatīties mājas lietā?”

Jautājums: kam ir tiesības lasīt mājas grāmatu?

Atbilde: Ministru kabineta noteikumi Nr. 908.

27. Dzīvojamās mājas īpašniekam ir tiesības iepazīties ar mājas lietu mājas lietas kārtotāja klātbūtnē.

Piebilde. Mājas lietā ir iekļauta pilnīga informācija par mājas īpašniekiem, mājas tehnisko stāvokli, veiktajiem darbiem, remonta tāmes, finanšu dokumentācija utt.

Jautājums: kādas papildu ziņas var pieprasīt no pārvaldnieka?

Atbilde: Ministru kabineta noteikumi Nr. 1013.

8. Dzīvokļa īpašniekam ir tiesības pieprasīt:

8.1. informāciju par dzīvojamā mājā uzstādīto skaitītāju rādījumiem, ar kuriem saskaņā katra norēķinu perioda beigās tiek noteikta maksa par attiecīgo pakalpojumu;

8.2. informāciju, ar kuru saskaņā katra norēķinu perioda beigās tiek noteikta maksa par attiecīgo pakalpojumu, ja dzīvojamās mājas komunikāciju ievadā skaitītājs nav uzstādīts;

8.3. citu ar maksājumiem saistītu informāciju.

9. Pārvaldniekam ir pienākums septiņu darbdienu laikā sniegt rakstisku atbildi uz šo noteikumu 8. punktā minēto pieprasījumu. **K**

VAI TIEŠĀM ZEMES ĪPAŠNIEKAM NEPIETIEK AR 6% GADĀ?

✉ „Esam kļuvuši par mūsu mājai Purvciemā piesaistītā zemes gabala īpašnieka ķīlniekiem. Zinu, ka pārvaldnieks mēģināja vienoties par nomas maksas samazināšanu, bet saimnieks uzstāj, ka viņam pienākas 6% no zemes gabala kadastrālās vērtības gadā, un pat negrasās piekāpties. Turklāt mēs ne tikai maksājam par zemes nomu, bet piedevām arī kompensējam nekustamā īpašuma nodokli 1,5% apmērā no zemes gabala kadastrālās vērtības. Vai nevaram atteikties no šā maksājuma, ja saimnieks neizrāda mums nekādu pretimnākšanu?”

Jautājums: kāpēc iedzīvotājiem jāmaksā ne tikai nomas maksa par mājai piesaistīto zemes gabalu, bet vēl jākompensē saimniekam nekustamā īpašuma nodoklis?

Atbilde: Likums „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās”, 12. pants.

Ja uz zemes atrodas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, zemes nomas maksu nosaka, pusēm rakstveidā vienojoties. Ja puses nevar vienoties, zemes nomas maksa nosakāma 6 procenti gadā no zemes kadastrālās vērtības. Papildus nomas maksai nomnieks, sākot ar 2010. gada 1. janvāri, kompensē iznomātājam nekustamā īpašuma nodokļa par zemi maksājumu. **K**

KĀ ATGŪT NAUDU?

✉ „Plānoju doties uz ārzemē, tātad neizmantošu komunālos pakalpojumus. Vai varēšu saņemt pārrēķinu?”

Jautājums: kā saņemt pārrēķinu par komunālajiem pakalpojumiem?

Atbilde: Ministru kabineta noteikumi Nr. 1013.

11. Ja dzīvoklī uz tiesiska pamata dzīvojoša persona atrodas pagaidu prombūtnē vismaz septiņas dienas pēc kārtas, par viņu šai laikā netiek iekasēta maksa par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, asenizāciju, kanalizāciju un ūdens patēriņu, ja tas dzīvoklī netiek uzskaitīts ar skaitītājiem.

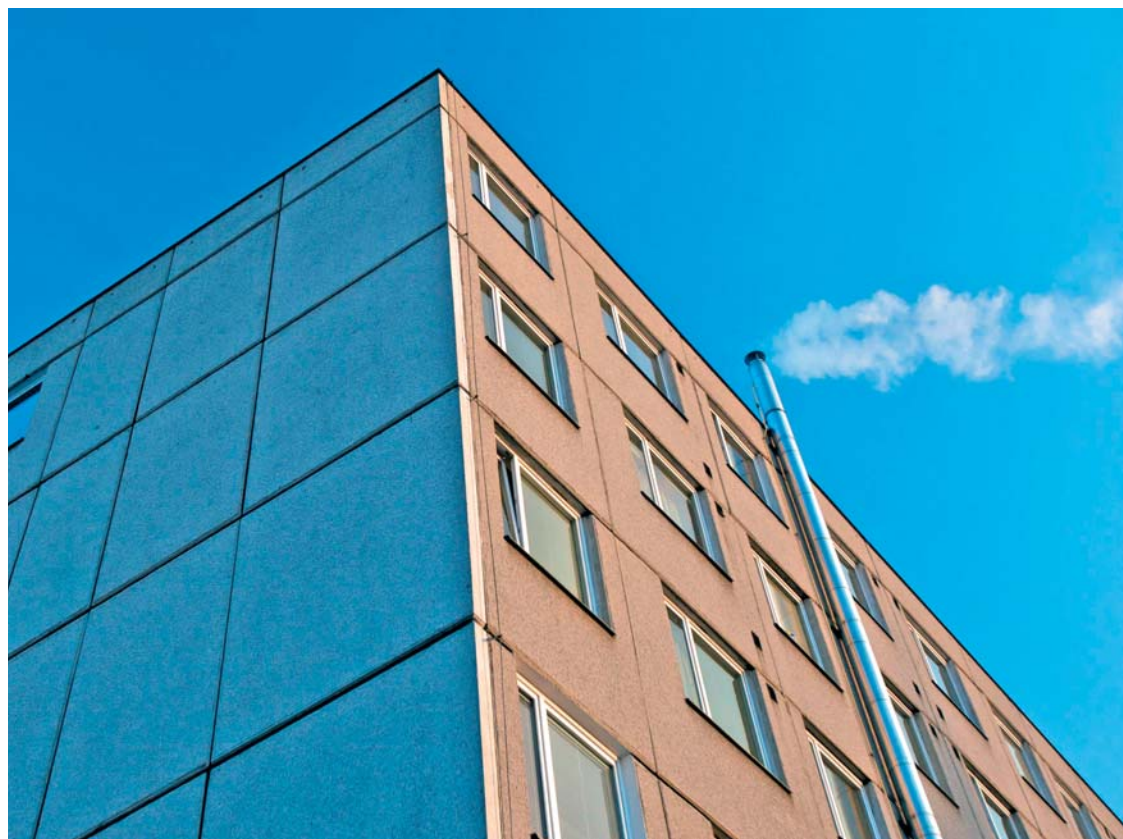
12. Dzīvokļa īpašnieks iepriekš paziņo pārvaldniekam par dzīvoklī dzīvojošas personas prombūtni, ja tā ilgst vismaz septiņas dienas pēc kārtas, bet pēc attiecīgās personas atgriešanās informē par to pārvaldnieku. Informācija par dzīvoklī dzīvojošas personas pagaidu prombūtni nav izpaužama trešajām personām.

13. Maksa par pakalpojumiem netiek pārrēķināta:

13.1. ja pagaidu prombūtnē atrodas persona, kura vienīgā dzīvo dzīvoklī (izņemot kanalizāciju un ūdens patēriņu, ja tas dzīvoklī netiek uzskaitīts ar skaitītājiem);

13.2. ja par dzīvoklī dzīvojošas personas pagaidu prombūtni netiek paziņots šo noteikumu 12. punktā noteiktajā kārtībā. **K**

RĒĶINI PAR SIL

← Turpinājums 2. lpp.

Pārvaldnieka pienākums ir arī uzrādīt iedzīvotājiem rakstisku atšifrējumu tam, kā tiek aprēķināta dzīvojamās platības viena kvadrātmetra apkures cena. Bet pat tad, ja viņš šādu informāciju nesniedz, iedzīvotāji paši var izrēķināt mājas tarifu. Šai nolūkā apkurei patērētais megavatstundu skaits jāsaprot ar pilsētas tarifu, kas Jūrmalā ir 52,99 latu par megavatstundu (plus PVN).

Iegūto summu daļa ar dzīvojamās platības kvadrātmetru skaitu, un šis iegūtais rezultāts arī ir mājas iekšējais siltumenerģijas tarifs, kurš katru mēnesi būs citāds, jo ir atkarīgs no siltumenerģijas daudzuma, ko māja reāli patērējusi konkrētajā laika posmā.

Briesmīgie rēķini Garkalnē

Interesants signāls pienāca no Garkalnes, no mājas Upes ielā 4/1:

– Garkalnes komunālais serviss (GKS) ar mums apietas patiešām skarbi. Mums ir neliela trīsstāvu māja, bet apkures rēķini pārspēj vispārdrōšāko iztēli. Par īso februāra mēnesi mēs saņēmām 144 latu rēķinu. Un tas jāmaksā par divstāvu dzīvokli, kura platība ir 47 kvadrātmetri!

Dzīvokļa saimniece stāsta, ka ziemā pastāvīgi nākas turēt vaļā logus, jo radiatori ir līdz nejēdzībai pārkaršuši. Uz lūgumu noregulēt siltummezglu GKS atbild noraidoši – esot pavēle

NAV DRAUDU – NAV PALĪD

Kāpēc Rīgā NEieeļ norīkotos pārvaldniekus

A. ŠEVČENKO

Pagājušajā gadā daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji uzzināja, ka viņiem ir tiesības prasīt, lai pašvaldība ieceļ norīkoto pārvaldnieku, ja esošais speciālists neko nedara mājas labā vai vispār ir novedis to „līdz kliņķim”. Uz Rīgas domes Mājokļu un vides departamentu straumēm sāka plūst vēstules: „Mīļīši, glābiet! Atsūtiet savu cilvēku, lai kaut nedaudz ievieš kārtību!” Bet pagaidām departaments nevienu māju ar savu iejaukšanos nav izglābis. Kāpēc?

Rīgas domē norīkotā pārvaldnieka jautājumam piegāja ar vislielāko nopietnību. Ja reiz likumā teikts, ka mums tādi jāieeļ – iecelsim! Iedzīvotāju iesniegumu izskatīšanai izveidoja īpašu komisiju. Tā apbruņojās ar likumu un sāka gaidīt sūdzības.

Sūdzības nez kāpēc sāka birt pērnā gada otrajā pusē. Izrādījās, ka rīdniekiem ir tūkstoš un viens iemesls būt neapmierinātiem ar savu māju pārvaldniekiem. Rīgas domes komisija pastāvīgi dodas apsekot problemātiskās mājas, bet pagaidām norīkotā pārvaldnieka prasītājiem ir atbildējusi visai kategoriski: „Nē! Neesat pelnījuši!”

Bet ja tomēr sabruks?

Leons Krištobans no Ģertrūdes ielas 16 vērsās pašvaldībā, jo uzskatīja, ka mājas sliktas pārvaldīšanas dēļ ir apdraudēta viņa dzīvība un manta.

2003. gadā Ģertrūdes ielas mājas īpašnieki atklāja, ka pagraba metāla balsti ir stipri bojāti. Situāciju sarežģīja

tas, ka pagrabs atrodas zem pagalma. Balsti jebkurā brīdī var sabrukt, un tad daļa pagalma iebrauks, radot pamatīgu bedri.

Tajā pašā 2003. gadā uzņēmums *Komunālprojekts* apsekoja mājas tehnisko stāvokli. Speciālisti piekrita, ka pagrabs tiešām ir avārijas stāvoklī.

„Pagraba pārsegums noteikti iebrauks, un tad tiks bojāta siltumtrase un citas komunikācijas, kas atrodas zem mājas,” savas raizes pauda iedzīvotāji. Nerunājot nemaz par to, cik nepatīkami būs dzīvot ar milzīgu caurumu aiz logiem.

Rīgas domes komisija devās izvērtēt situāciju. Pagrabā gāja ar bažām – ko var zināt, īsti droši jau nav. Bet tur konstatēja, ka zem bojātajiem metāla balstiem palikti koka stiprinājumi. Pagrabs tīrs – visi gruzi izvākti, teritorija sakopta. It kā nav nekāda pamata panikai.

Mājas pārvaldniece Vija Jansone pastāstīja, ka mājā parādu nevienam nav, regulāri tiek veikti remonta darbi. Bet tas, ka pagrabs atstāts novārtā, ir dzi-

vokļu īpašnieku apzināts lēmums – viņi nevēlas krāt tam naudu.

Lai nenotiktu nelaime, īstenoti tādi kā kosmētiski pasākumi. Pirmkārt, aizliegts pagalmā iebraukt mašīnām. Otrkārt, pēc ekspertu ieteikuma *Komunālprojekts* zem balstiem ielicis koka atbalstus. 2011. gada augustā māju atkal apmeklēja būveksperts un ar pārvaldnieka veikumu bija apmierināti.

Godīgi runājot, pagrabs prasīt prasās pēc remonta. Pagalma segums ir saplaisājis, plaisas aizdarītas ar cementu, bet pilnīgi iespējams, ka mitrums turpina iekļūt pagraba ķieģeļu velvēs. Arī Rīgas domes komisija atzina, ka sekas tam var būt neprognozējamas, pat piepēš arku nobrukums.

„Mājai jāizstrādā pārsegumu renovācijas projekts un jāveic darbi,” savā atzinumā ierakstījuši pašvaldības eksperti.

Neraugoties uz pabriesmīgajām perspektīvām, komisija atzina, ka Ģertrūdes ielā 16 tiek veiktas visas obligātās mājas pārvaldīšanas darbības, cilvēku dzīvībai un drošībai draudu nav, tāpēc, mīļīši, nekāda norīkotā pārvaldnieka nebūs!

Bez vajadzīgās rūpības

Bēdīga situācija izveidojusies Rīgas mājās Jūrmalas gatvē 53 un 59, kuru pārvaldīšana uzticēta dzīvokļu īpašnieku biedrībai *Jūrmalas gatve 59*.

Minēto māju dzīvokļu īpašnieki Svetlana Vanaga, Antons Šipovičs, Vera

Korčaka, Olga Macujeva, Alla Tahtaganova. Anna Kraveca un Arkādijs Abdu-rahmanovs nosūtīja Rīgas domei garu jo garu vēstuli, pieprasot steidzami iecelt norīkoto pārvaldnieku, jo pašreizējais, pēc iedzīvotāju domām, ir darbojies, kā ienāk prātā.

Komisija godprātīgi devās noskaidrot situāciju (šis pakalpojums nevienam sūdzības rakstītajam netiek atteikts) un konstatēja, ka ar pārvaldīšanu abās mājās tā ir, kā ir.

Iedzīvotāji pavēstīja, ka dzīvokļu īpašnieku biedrības *Jūrmalas gatve 59* valdes priekšsēdētājam un pieciem locekļiem beidzies pilnvaru termiņš,

bet dzīvokļu īpašnieku kopsapulce 2011. gada oktobrī noturēta, pārkāpjot likuma prasības. Liela daļa cilvēku mājā ir pārskaituši par notiekošo un gluži vienkārši nesaprot, maksāt pārvaldniekam arī turpmāk vai atturēties.

– Arī ūdensvads ir bēdīgā stāvoklī, – pasūdzējās Evita Vanaga no mājas Jūrmalas gatvē 59. – Labi vēl, ka pārvaldnieks, neraugoties uz iedzīvotāju parādiem, nav atslēdzis komunālos pakalpojumus.

Pārkāpumi kopsapulces sasaukšanā apstiprinājās. Par gaidāmo pasākumu iedzīvotāji tika informēti ar lapiņām bez

„No vienas puses, tas nozīmē, ka mēs paši varam tikt galā ar visām problēmām – vismaz teorētiski. No otras puses, žēl, ka pašvaldība tērē tik daudz laika visu palīdzības lūgumu izskatīšanai, bet labuma nekāda”.

Kur vērsties?

Ja jūs dzīvojat Rīgā un uzskatāt, ka jūsu māju slikti pārvalda un apsaimnieko, tai netiek sniegti komunālie pamata pakalpojumi un radusies cilvēku veselībai un dzīvībai bīstama situācija, lūgumu iecelt norīkoto pārvaldnieku sūtiet pēc adreses: **Rīga, Brīvības iela 49/53, LV-1010, Mājokļu un vides departaments**. Tālrunis uzzinām **67012453**.

SILTUMU FEBRUĀRĪ: CILVĒKI IR ŠOKĀ

Uzņēmums Rīgas siltums ziņo, ka siltuma tarifs martā galvaspilsētas iedzīvotājiem nemainīsies. Siltumenerģiju mums turpinās pārdot par 42,16 Ls/MWh (bez PVN).

uzturēt tādu temperatūru, un pārējais nav svarīgi.

– Piedevām vēl mūs aicina siltināt māju, ņemot šim nolūkam bankas kredītu. Tā jau ir ģirgāšanās! – savu sašutumu pauž iedzīvotāji.

Paši neapmierinātākie pieprasīja pilnībā noslēgt dārgā siltuma padevi viņu dzīvokļiem, bet saņēma atbildi: „Tas nav iespējams, jo tādā gadījumā jūsu kaimiņiem nāksies maksāt vēl vairāk

nekā līdz šim!” Cilvēki vēlas zināt, cik pamatots un taisnīgs ir šāds atteikums.

– Enerģētikas likuma jaunajā redakcijā teikts, ka atteikties no esošās apkures var tikai visa māja kopā – skaidro Rīgas enerģētikas aģentūras Informācijas centra vadītājs Juris Golunovs.

– **Kāpēc tad Latvijā ir tik daudz dzīvokļu, kas jau deviņdesmitajos gados atslēdzās no centrālās apkures?**

– To atļāva toreizējie likumi, bet laika gaitā tajos izdarīti grozījumi, kas likvidē šādu netaisnību.

– **Kāpēc netaisnību?**

– Tāpēc, ka viena atsevišķa dzīvokļa atslēgšana no kopējās apkures sistēmas ir pretrunā ar visiem fizikas likumiem un nav izdevīga mājai. Agrāk iedzīvotāji varēja vienkārši noņemt radiatorus un segt tikai 10 procentus no kopējām izmaksām – par siltumu, ko saņem no stāvvada.

– **Kam no tā bija slikti?**

– Kaimiņiem, kuriem nākas maksāt par lielāku siltumenerģijas daudzumu, jo atslēgtie dzīvokļi saņem siltumu no citām telpām caur sienām, grīdu un griestiem. Pat ja saimnieks neizmanto alternatīvu apkuri, temperatūra dzīvoklī apkures sezonas laikā nenoslīd zem 15 grādiem. Tas viss uz kaimiņu rēķina. Jūs piekritīsiet, tas ir absurdi!

– **Vai tas ir kaitīgi mājai?**

– Tieši tā, jo viena radiatora atslēgšana maina hidraulisko režīmu visā apkures sistēmā. Tas ir kā asinsrite cilvēka organismā – ja tā traucēta, tas nepaliek bez sekām.

– **Tad paskaidrojiet, kāpēc namu pārvalde mājas tā pārkurina? Iedzīvotāji ir spiesti vērt vaļā logus, lai ieelpotu svaigu gaisu, bet pēc tam saņem 100–150 latu lielus rēķinus.**

– Man ir tam skaidrojums – ļoti īss un skarbs, bet patiess. Problēma ir tā, ka jebkura māja ir kopīpašums, bet tās iedzīvotājiem trūkst atbildības par šo īpašumu. Ko mēs darām, ja dzīvoklī ir auksti? Mēs mainām radiatorus (statistikas dati liecina, ka katrā mājā gadā nomaina 2–3% radiatoru, un ne vienmēr tas tiek darīts atbilstoši projektam), siltinām dzīvokli no iekšpuses. Bet tādā veidā mēs izjaucam kopējo apkures sistēmu. Dzīvokļos, kur ir jaunie radiatoru, kļūst karstāk, bet dzīvok-

ļos ar vecajiem radiatoriem – aukstāk. Tā pati fizika.

– **Pēc kā jāvadās pārvaldniekam, regulējot siltummezglu?**

– Viņam jānodrošina normatīvā paredzētā temperatūra pašos aukstākajos mājas dzīvokļos, tāpēc pārējos mēdz būt karsti.

– **Ko jūs varētu cilvēkiem ieteikt?**

– Mājas apkures sistēmai gluži kā mūzikas instrumentam pastāvīgi vajadzīga uzskāņošana. Ja temperatūra dzīvokļos jūtami atšķiras, sistēmu nepieciešams balansēt. Šobrīd lielākajai daļai stāvvadu ir vecie vārsti, kurus var tikai atvērt un aizvērt. Bet tos ir iespējams nomainīt ar moderniem, kas darbojas vairākos stāvokļos. Tas ļauj elastīgāk regulēt siltuma padevi mājokļos. Jaunie vārsti nav pārāk dārgi, un gādīgam pārvaldniekam vispirmām kārtām jāparūpjas par sistēmas balansēšanu. **K**

ZĪBAS?

parakstiem un zīmogiem. Ej nu sazini, kas un uz ko tevi aicina. Sapulce tomēr notika, bet tajā abu māju dzīvokļu īpašnieki nespēja vienoties par kopējo budžetu.

Beidzās ar to, ka Jūrmalas gatves daudzdzīvokļu nama iedzīvotāji nolēma dibināt paši savu biedrību, lai tikai aizbēgtu no kaimiņiem. Taču arī šī ideja tālāku virzību neguva, jo neizdevās savākt vajadzīgo balsu skaitu. Likās, ka vienīgā izeja no strupceļa ir norīkotais pārvaldnieks.

– Mēs nevēlamies, lai mūs pārvaldītu kaimiņmājas dzīvokļu īpašnieku biedrība! – paziņoja Jelena Rilko, kāda dzīvokļa īpašniece.

Komisija iedzīvotāju sūdzības uzklauzīja un pat konstatēja, ka „dzīvojamo māju obligātās pārvaldīšanas darbības Jūrmalas gatvē 53 un 59 tiek veiktas bez vajadzīgās rūpības”. Bet... draudus iedzīvotāju dzīvībai un mantai Rīgas domes speciālisti atkal nesaskatīja. Tātad – nekāda norīkotā pārvaldnieka!

Iedzīvotājiem deva šādu ieteikumu: „Ja jūs uzskatāt, ka biedrība Jūrmalas gatve 59 vai tās priekšsēdētājs nepilda savas funkcijas, varat sasaukt šīs biedrības biedru kopsapulci un nomainīt valdes priekšsēdētāju. Bet, ja vēlaties vispār pāriet pie cita pārvaldnieka, tādu lēmumu var pieņemt dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē!”

Cilvēki saprata, ka cerēt uz pašvaldības reakciju ir tas pats, kas gaidīt uz ūdens kustēšanos. Cilvēkiem pašiem vajadzēja kaut kā izgrozīties. Šā gada janvārī viņi nosūtīja Mājokļu un vides departamentam vēstuli, kurā bija teikts, ka norīkotais pārvaldnieks vairs nav vajadzīgs. Jūrmalas gatves 53. nama ie-

dzīvotāji ir pieņēmuši lēmumu dibināt paši savu dzīvokļu īpašnieku biedrību, kura turpmāk pārvaldīs daudzstāvu māju.

Paliek jautājums, kā būs ar māju Jūrmalas gatvē 59, kurā pārvaldīšanas darbības, pēc pašvaldības komisijas atzinuma, veiktas „bez vajadzīgās rūpības”. Bet tas pilsētai vairs nepavisam nerūp.

Māja gandrīz paliek bez gaismas un siltuma

Interesanta situācija bija radusies mājā Tomsona ielā 17. Iecelt mājai norīkoto pārvaldnieku lūdza... mājas pārvaldnieks Gunārs Eduards Kalns. Viņš pavēstīja pašvaldībai, ka vairs nespēj apkalpot daudzdzīvokļu namu un ir nolēmis atkāpties no amata.

Gods kam gods, savu lēmumu Gunārs Kalns darīja zināmu dzīvokļu īpašniekiem. Bet tad atklājās kāda ļoti neparasta problēma. Izrādījās, ka māja Tomsona ielā 17 nav sadalīta atsevišķos dzīvokļa īpašumos un katram īpašniekam pieder savam dzīvoklim atbilstoša domājamā daļa no visas mājas. Tādā gadījumā, lai izraudzītos jaunu pārvaldnieku, vajadzīga pilnīgi visu mājokļa īpašnieku piekrišana. Grūti jau sapulcināt tik daudz cilvēku, kur no vēl pieņemt vienprātīgu lēmumu.

Norīkoto pārvaldnieku iecelšanas komisija operatīvi, nu gluži kā ātrā palīdzība, izbrauca uz notikuma vietu. Mājā valdīja kārtība: grūži nekur nemētājās, kāpņu telpa tīra izmazgāta, draudu cilvēku dzīvībai nav. Tomēr situācija bija tik neparasta, ka komi-

sija uzreiz neteica nē un centās lietu noskaidrot.

Gunārs Kalns paskaidroja, kāpēc māja nevar izraudzīt citu pārvaldnieku. Dažiem iemītniekiem ir iekrājušies parādi, un tagad viņiem neviens speciālists nebūs labs. Lai būtu tālāk no grēka, viņi vispār neiet uz sapulcēm.

– Vienīgais iespējamais risinājums ir norīkotais pārvaldnieks, – uzstāja Gunārs Kalns. – Citādi, tiklīdz būšu prom, mājai uzreiz atslēgs komunālos pakalpojumus – tikai tāpēc vien, ka nebūs, kas paraksta jaunus līgumus.

Mājokļu un vides departaments beidzot teica savu vārdu. Bet tas nebija rīkojums par piespiedu pārvaldnieka iecelšanu, tas bija visbanālākais ieteikums iedzīvotājiem: „Lūdzu, sapulcējieties beidzot un izlemiet, kam uzticēt mājas pārvaldīšanu!” Kas atlika mājas īpašniekiem, ja viņi nevēlējās palikt bez komunā-

ļiem pakalpojumiem? Tikai viens – rīkoties.

Novembrī atkārtoti apsekojot māju, atlika vien konstatēt, ka iedzīvotāji dibina savu īpašnieku biedrību, kurai pēc tam nodeva pārvaldīšanas tiesības. Jau pēc pāris nedēļām biedrības Tomsona 17 valdes loceklis V. Popovs ziņoja domes departamentam, ka noslēgti līgumi ar visiem pakalpojumu sniedzējiem un norīkotais pārvaldnieks vairs nav vajadzīgs. Bijušais pārvaldnieks Gunārs Kalns, kurš medaļu būtu pelnījis par virišķību, gādājot, lai māja nepaliktu bez saimnieka, beidzot varēja mierīgi nolikt savas pilnvaras.

Vēl palikuši jautājumi

Tātad Rīgā joprojām nav nevienas mājas, kur pašvaldība būtu iecēlusi norīkoto pārvaldnieku. Tiek izskatīti desmitiem iesniegumu un sūdzību, bet

atbilde vienmēr ir viena un tā pati: „Nepienākas!”

No vienas puses, tas nozīmē, ka mēs paši varam tikt galā ar visām problēmām – vismaz teorētiski. No otras puses, žēl, ka pašvaldība tērē tik daudz laika visu palīdzības lūgumu izskatīšanai, bet labuma nekāda.

Katru zimu mūsu redakcija saņem desmitiem vēstuļu, kurās iedzīvotāji sūdzas par aizsalušiem ūdensvadiem, atslēgtu siltumu, bojātu kanalizāciju un pārvaldniekiem, kuri neko nedara un gaida pavasari, kad viss pats par sevi nokārtosies. Pašvaldībai vajadzētu rīkoties operatīvāk un bez kavēšanās iecelt norīkotos pārvaldniekus mājām, kuras piemeklējusi nelaime. Diemžēl pagaidām tā pati līdzinās neizdarīgam pārvaldniekam, kurš vairāk paļaujas uz to, ka „viss pats par sevi nokārtosies”, nekā uz savu kompetenci. **K**

VESELĪBAI KAITĪGI TRAUKI

Pārbaudiet, vai neesat ielāidusi ienaidnieku pati savā virtuvē!

Liene VARGA

Veikalos ir tāda trauku pārbagātība, sākot no vislētākajiem līdz visdārgākajiem, ka gribot negribot jāsāk domāt, ar ko tie atšķiras. Protams, ne jau tikai ar cenu. Lētie nezināmas izcelsmes trauki lielākoties ir ļoti kaitīgi veselībai, bet, pērkot dārgākus plaši pazīstamu ražotāju izstrādājumus, mēs arī ne vienmēr esam pasargāti no kaitīgas ietekmes.

Plastmasas trauki

Plastmasas trauki ir ļoti ērti, bet tie satur dažādus organiskos savienojumus. Tāpēc plastmasas traukus iedala vairākās kategorijās: nepārtikas produktiem, vienreiz lietojamie, aukstiem produktiem, karstiem ēdieniem, lietošanai mikroviļņu krāsnī. Ja plastmasas traukus nelieto paredzētajam mērķim, piemēram, nepārtikas produktiem domātajos glabā pārtikas produktus vai liek karstu ēdienu traukā, kas domāts tikai aukstiem produktiem, no plastmasas aktīvi sāk izdalīties indīgas vielas, kas kaitīgi ietekmē cilvēka veselību. Ja uz plastmasas trauka ir norādīts derīguma termiņš, trauku nedrīkst lietot pēc šā termiņa beigām, tāpat arī nedrīkst lietot ieplaisājušus plastmasas traukus, jo caur plaisām ēdienā iekļūst kaitīgas ķīmiskās vielas.

Melamīna trauki

Melamīns ārēji ir līdzīgs porcelānam, bet tā ir plastmasa. Melamīna sastāvā ir formaldehīds, kam piemīt mutagēnas un kancerogēnas īpašības. Šādu trauku lietošana var izraisīt augšējo elpošanas ceļu, aknu un kuņģa slimības, acu un ādas iekaisumu. Bez formaldehīda melamīns izdala arī tādas kaitīgas vielas kā svins, mangāns un kadmijs. Ja trauks ir ieplaisājis vai ieskrāpēts, tas kļūst vēl daudzreiz kaitīgāks.

Metāla trauki

Arī metāla trauki nav simtprocentīgi droši. Gatavojot tajos ēdienus, izdalās toksīni – niķeļa un hroma joni. Lai izvairītos no ēdiena „bagātināšanas” ar šīm kaitīgajām vielām, nav ieteicams metāla traukos glabāt skābus ēdienus, piemēram, skābu kāpostu zupu. Protams, arī šie trauki jāargā no skrambām un cita veida bojājumiem.

Nerūsējošā tērauda trauki

Nerūsējošā tērauda trauki ir ļoti ērti un glīti, bet tie satur niķeli, kas ir spēcīgs alergēns. Gatavošanas laikā ēdienā līdztekus niķelim nonāk arī varš un hroms, tāpēc ēdiens reizēm iegūst „metālisku” piegaršu.

Nav ieteicams nerūsējošā tērauda traukos gatavot asus ēdienus, tāpat arī dārzeņu ēdienus. Starp citu, dažās valstīs nerūsējošā tērauda traukus ražo ar atzīmi „nickel free”, tas ir, bez niķeļa.

Pats nekaitīgākais metāla trauks no nerūsējošā tērauda ir tvaicējamais trauks.

Trauki ar pretpiedeguma pārklājumu

Šādi trauki piemēroti tikai ēdiena gatavošanai, bet nekādā gadījumā ne glabāšanai. Īpaši nav vēlams traukos ar pretpiedeguma pārklājumu gatavot skābus ēdienus, jo teflons satur

perfluoroktāna skābi, kas ir kancerogēna un mutagēna viela. Pat kompānija DuPont, kas ir teflona izgudrotāja un galvenā ražotājfirma, ir atzinusi, ka, traukam stipri sakarstot, pretpiedeguma pārklājums kļūst kaitīgs. Taču teflona pārklājums sāk sairt un izdalīt kaitīgās vielas tikai par 350 grādiem augstākā temperatūrā, bet ēdiena gatavošanas temperatūra parasti ir ap 200 grādiem.

Šāda veida traukus nekādā gadījumā nedrīkst lietot, ja pretpiedeguma pārklājuma kārtā ir saskrāpēta vai citādi bojāta!

Emaljēti trauki

Nekaitīga ir krēmkrāsas, balta, zilganpelēka, melna un zila emalja. Visu pārējo krāsu emaljas, īpaši spilgtās, lielā daudzumā satur mangānu, kadmijs un citu metālu ķīmiskos savienojumus. Tāpēc, izvēloties emaljētus traukus, pievērsiet uzmanību emaljas krāsai.

Emaljas pārklājums pasargā ēdienu no kaitīgo metālu jonu iekļūšanas, turklāt uz gludās emaljētās virsmas nevairojas baktērijas. Līdz ar to šāda veida trauki ir paši drošākie, tajos var gan ēdienu gatavot, gan glabāt.

Bet, tiklīdz emaljas kārtā parādās bojājumi, skrāpējumi vai nošķelumi, trauki kļūst bīstami, jo ēdienā var iekļūst emaljas daļiņas.

Alumīnija trauki

Par viskaitīgākajiem veselībai tiek uzskatīti alumīnija trauki, jo sakarstot tie sāk izdalīt metāla jonus. Dažu skābju iedarbībā alumīnijs sairst un iekļūst pārtikā, tāpēc šādos traukos nedrīkst vārīt skābus kāpostus, sutiņāt vai cept dārzeņus, vārīt ķiseļus, karsēt pienu.

Alumīnija traukos nevajadzētu arī glabāt gatavos ēdienus un turēt ūdeni. Ik dienas lietojot alumīnija traukus, iespējams pat saindēties.

Keramikas trauki

Šādu trauku virsma nedrīkst būt bojāta, jo caur bojātajām vietām pārtikā iekļūst smago metālu sāļi. Bet tam keramikas traukus bieži rotā ar laku un emalju. Ja zīmējums ir trauka iekšpusē, pārtikai tāds trauks nav lietojams, jo krāsas satur svinu. **K**

Celtniecības firma **Tori** €

BERAMO BŪVMATERIĀLU TIRDZniecība UN PIEGāDE

Visu veidu smiltis, grants, dolomīta un granīta šķembas, baltās un pelēkās marmora drupatas, oļi, tenisīts, smiltis ar sāli, tehniskā sāls (neiesaiņota vai 50 kg maisos), betons, java, keramzīts, izdedži, malka, MELNZEME, KŪTSMĒSLI, KŪDRA.

BŪVGRUŽU, SADZĪVES ATKRITUMU, SNIEGA SAVĀKŠANA UN IZVEŠANA: Teritoriju, pagrabu un telpu tīrīšana. **ĒKU DEMONTĀŽA**

TRANSPORTA PAKALPOJUMI: pašizgāzēji GAZ, ZIL, KamAZ, Mercedes-Benz, DAF ar manipulatoru. Ekskavators.

Strādājam bez brīvdienām. Jebkurš samaksas veids. Cenas pēc vienošanās.

Tālr. **67529957** no 8.00 līdz 20.00, mob. **29255785**

ATLAIDES DERĪGUMA TERMIŅŠ NAV IEROBEŽOTS

ATLAIDE KUPONA UZRĀDĪTĀJAM 5%

Akciju sabiedrība

RĪGAS NAMU APSAIMNIEKOTĀJS

Apsaimniekojam mājas, kurām ir biedrības vai pilnvarotās personas!

Rīga, Lāčplēša iela 24, tālrunis 67893079, info@rna.lv

IZNOMĀ Lāčplēša iela 24, k. A

BIROJA TELPAS CENTRĀ

IZDEVĪGAS CENAS

Tālr.: **29720081**

PIEJAMAS TELPAS NO 10 LĪDZ 200 kv.m.

Rīgas apsaimniekotāju asociācijas portāls

www.RigAA.lv

Viss par māju apsaimniekošanu!

Gaidam Jūsu jautājumus uz e-pastu info@rigaa.lv

Vācijas ražotāja apkures radiatori **“KERMI”**

25% atlaide no veikala cenas!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija

SIA SANREMS

Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju Pārbaude – Nomaīņa – Uzstādīšana Ūdens skaitītāju rādījumu starpības izlīdzināšana

Tālr.: **67612523, 67627695, 26327967**

Kandavas iela 41a, Rīga